

vadila řádnému užívání prodané věci, poněvadž zabavením a úředním zničením automatů, provedeným k poukazu ředitelství státních loterií v Praze byl zjištěn opak vlastnosti kupitelem předpokládané a prodávatelem mlčky přikládané (viz rozh. čís. 3121 sb. n. s.).

Kupní smlouva byla na obou stranách obchodem, prodatel byl obchodníkem podle čl. 271 čís. 1 obch. zák., neboť kupoval materiál, by ho zpracoval na automaty, což vidno ze živnostenského listu jím předloženého, a prodávaje je dále, provozoval obchody podle čl. 273 obch. zák. a žalobce uzavřel obchod podle čl. 273 obch. zák., poněvadž koupil automat, aby ho používal při své obchodní živnosti kavárenské. Jest proto včasnost žaloby zkoumati podle předpisů zákona obchodního. Šestiměsíční lhůta k podání žaloby ze správy ustanovená v čl. 349 druhý odstavec obch. zák. jest lhůtou promlčecí, nikoliv propadnou, jak dovolatel mylně za to má (srov. rozh. čís. 10.055 sb. n. s.) a nelze proto k ní hleděti z úřadu. Jest sice pravda, že žalovaný již v řízení před prvním soudem namítl, že žalobce teprve tři čtvrtě roku po započeti splátek na kupní cenu chtěl kupní smlouvu zrušiti, avšak tím ještě nevznese žalovaný námitku promlčení žalobního nároku, kterouž jest uplatniti zřetelně před soudem první stolice (§ 1501 obč. zák.). Námitka ta, činěná teprve v dovolání, jest novou námitkou, k níž nelze přihlédnouti (§§ 482 a 513 c. ř. s.). Právem se proto nižší soudy neobíraly otázkou, kdy automat byl žalobci dodán, od kteréžto doby jest počítati lhůtu promlčecí. Řízení nestalo se proto vadným (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

### Čís. 11213.

**Byla-li pohledávka postoupena do vlastnictví, nemůže postoupený dlužník, jenž uznal postoupenou pohledávku proti postupníku, uplatňovati započtením pohledávku, příslušející mu proti postupiteli.**

**Byla-li však pohledávka postoupena jen k inkasu, může ji sice postupník uplatňovati vlastním jménem, postoupený dlužník jest však oprávněn uplatňovati započtením vzájemnou pohledávku za postupitelem, třebas uznal zažalovanou pohledávku proti postupníku.**

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931, Rv II 674/30.)

Proti žalobě postupníka o zaplacení postoupené pohledávky namítl žalovaný, postoupený dlužník, započtením vzájemnou pohledávku za postupitelem, ač uznal proti postupníku postoupenou pohledávku. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Pro posouzení věci jest nerozhodno, zda byla zažalovaná pohledávka postoupena Davidem U-em žalobkyni jen k inkasu či do vlastnictví, poněvadž, hledíc k účinkům postupu dlužníkovi řádně oznámeného, jde jen o vnitřní poměr mezi postupitelem a postupníkem, a účel postupu, ať již k němu došlo jen k inkasu neb, by bylo vlastnictví pohledávky převedeno na žalobkyni, nic nemění na povinnosti žalované strany plniti s právním účinkem jen za-

lobkyni, ano rozlišování mezi postupem k inkasu a do vlastnictví postavení dlužníkovo vůbec nezhoršuje a mimo to se v souzeném případě dlužník, uznáv pohledávku proti žalobkyni jako bezelstnému postupníku za správnou, vlastně po rozumu § 1396 obč. zák., všech námitek proti němu vzdal.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

### D ů v o d y:

Ve věci jest dovolání oprávněno, neboť nelze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že jest pro posouzení této věci nerozhodné, zda byla zažalovaná pohledávka postoupena Davidem U-em žalobkyni jen k inkasu či do vlastnictví, neboť na řešení této otázky jest závislé řešení otázky, zda dovolatelka může namítati žalobkyni k započtení svou vzájemnou pohledávku čili nic. Byla-li sporná pohledávka postoupena žalobkyni do vlastnictví, jak za to má procesní soud prvé stolice, nemůže ovšem dovolatelka, jež uznala zažalovanou pohledávku proti žalobkyni, uplatňovati k započtení pohledávku příslušející jí za postupitelem Davidem U-em (§ 1396 obč. zák.). Jinak by se však měla věc, byla-li sporná pohledávka postoupena žalobkyni jen k inkasu. Tu by byla sice oprávněna uplatňovati pohledávku vlastním jménem, poněvadž by však po hmotněprávní stránce vždy ještě šlo o pohledávku postupitelovu, nebylo by lze mluvit o příjemci ve smyslu § 1396 obč. zák., neboť neměla pohledávka přejíti na žalobkyni do vlastnictví. Dovolatelka by tedy byla oprávněna uplatňovati svou vzájemnou pohledávku, a to přes to, že uznala spornou pohledávku proti žalobkyni, neboť tím se ještě nevzdala námitky započtení. Poněvadž se odvolací soud, vycházející z mylného právního předpokladu, nezabýval rozhodnou otázkou, zda sporná pohledávka byla postoupena žalobkyni do vlastnictví, či k inkasu, a po případě otázkou opodstatněnosti vzájemné pohledávky dovolatelovy, zůstalo odvolací řízení kusým.

### Čís. 11214.

**Žaloval-li prodatel při výhradě vlastnického práva nejdříve o zaplacení kupní ceny a byla-li žaloba zamítnuta z důvodu, jenž se netýkal zániku obligační pohledávky prodatelovy, může prodatel i pak uplatniti výhradu vlastnického práva a domáhati se vrácení prodané věci.**

**Bylo-li vyhrazeno prodatelovo vlastnictví k prodané věci, není třeba k uplatnění nároku na vrácení věci ustoupiti od smlouvy.**

**Při splátkových obchodech jest výhrada vlastnického práva přípustná proti vzájemnému plnění podle § 2 zák. o splátkových obchodech.**

(Rozh. ze dne 4. prosince 1931, Rv I 1138/30.)

Žalobce prodal žalovanému na splátky sečí stroj, vyhradiv si ke stroji vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Žaloba, již se domáhal žalobce na žalovaném zaplacení kupní ceny, byla právoplatně